

**Силабус навчальної дисципліни
«Захист населення і територій від
надзвичайних ситуацій»**

**Спеціальність: 263 Цивільна безпека
Галузь знань: 26 Цивільна безпека**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента із фахового переліку 263
Курс	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4,0/120
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення є формування у студентів належного рівня знань про методи здійснення інженерних заходів захисту населення та територій у мирний час і особливий період.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання навчальної дисципліни «Інженерний захист населення та територій» є формування знань про організацію та управління процесом інженерного захисту населення та територій, здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері інженерного захисту населення та територій.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливі прояви небезпечних і катастрофічних явищ і раціональне розміщення об'єктів підвищеної небезпеки з урахуванням можливих наслідків їхньої діяльності у разі виникнення аварії; - ступінь загрози населення та територій шкідливими геологічними та природними чинниками; - різновиди методів інженерного захисту населення та територій; - особливості коригування рельєфу, гідрогеології та флори території для створення сприятливих умов для її безпечної забудови. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовувати будівництво протизсувних, протиповіневих, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення; - реалізовувати заходи санітарної охорони території; - вибирати у відповідності до Державних будівельних норм інженерні заходи для підготовки та захисту територій, призначених до забудови від шкідливих геологічних та природних чинників; - розробляти технологічну послідовність будівельного комплексного процесу захисту та підготовки територій від шкідливих чинників;

	<p>- розробляти технологічні схеми провідних будівельних процесів з влаштування захисту та підготовки територій від шкідливих чинників.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>Обов'язкова реалізація вимог інженерно – технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) при розробці містобудівної і проектної документації, проведення її державної експертизи з питань цивільного захисту і техногенної безпеки – є ефективною складовою процедури управління (компетентності) ризиками надзвичайних ситуацій, що позитивно впливатиме на стан захисту населення та територій, готовності єдиної державної системи цивільного захисту до можливих надзвичайних ситуацій.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: 1.1.МОДУЛЬ №1 «Інженерно – технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній діяльності».</p> <p>Тема 1.1.1. Інженерний захист населення і територій. Терміни та визначення. Законодавство України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Надзвичайна ситуація техногенного та природного характеру. Основні завдання та заходи у сфері захисту населення і територій від НС техногенного та природного характеру. Основні завдання та заходи у сфері захисту населення і територій від НС. Принципи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Види захисту населення і територій. Сили та засоби захисту населення і територій від НС техногенного та природного характеру.</p> <p>Тема 1.1.2. Завдання інженерно-технічного захисту при плануванні територій. Завдання розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у схемах планування територій. Склад і зміст розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у схемах планування територій відповідних адміністративно-територіальних одиниць, генеральних планах населених пунктів. Зона можливого ураження. Схема планування території Склад і зміст розділів ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у схемах планування територій на регіональному рівні. Склад і зміст розділів ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у генеральних планах населених пунктів.</p> <p>Тема 1.1.3. Інженерно-технічні заходи в містобудівній документації. Розміщення об'єктів та планування і забудова міст. Розміщення об'єктів, які мають НХР, вибухові речовини і матеріали, легкозаймисті та паливні речовини. Розміщення атомних електростанцій. Захисні споруди цивільного захисту (цивільної оборони). Сховища цивільного захисту (цивільної оборони). Протирадіаційні укриття. Підприємства, гідротехнічні споруди, інженерні системи. Об'єкти, які мають НХР, вибухові речовини та матеріали. Гідротехнічні споруди.</p> <p>Тема 1.1.4. Надзвичайні ситуації, їх класифікації. Вимоги нормативних документів щодо класифікації надзвичайних ситуацій. Нормативні документи на підставі яких здійснюється класифікація НС. Види та рівні надзвичайних ситуацій. НС техногенного характеру. НС природного характеру. НС соціального характеру. НС воєнного характеру. Рівні НС:</p>

	<p>державний; регіональний; місцевий, об'єктовий Алгоритм класифікації надзвичайних ситуацій.</p> <p>Тема 1.2.1. Протисейсмічний інженерний захист територій. Сейсмічний моніторинг аналіз катастрофічних землетрусів. Прогноз землетрусів. Протисейсмічні інженерні заходи. Загальні принципи проектування у сейсмічно небезпечних районах. Інженерно-сейсмометричні спостереження і паспортизація об'єктів будівництва. Розрахунки на сейсмічні вплив. Особливості проектуванні транспортних споруд у сейсмічних районах. Особливості проектування гідротехнічних споруд у сейсмічних районах.</p> <p>Тема 1.2.2. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Інженерний захист об'єктів від зсувних та обвальних процесів. Мета та засоби інженерного захисту об'єктів. Прогнозування зсувів. Заходи щодо боротьби із зсувами. Основні заходи і види спеціальних протизсувних споруд. Заходи щодо інженерного захисту об'єктів від зсувних та обвальних процесів. Вимоги до експлуатації протизсувних і протиобвальних споруд.</p> <p>Тема 1.2.3. Інженерні протиселеві та протилавинні заходи. Характеристика, причини виникнення та основні параметри селевих потоків. Протиселеві інженерні заходи. Прогнозування селів. Основні інженерні протиселеві споруди. Основні види снігових лавин та причини їх виникнення. Основні характеристики снігових лавин. Лавинно-небезпечні території України. Прогнозування сходу лавин. Інженерні протилавинні заходи. Загальні принципи протилавинних заходів. Протилавинні споруди і заходи, вимоги до них.</p> <p>Тема 1.2.4. Інженерні заходи від повені. Класифікація повеней. Характеристика, причини виникнення та основні параметри повені. Основні заходи і види спеціальних захисних протиповеневих споруд. Берегозахисні споруди і заходи, вимоги до них. Технологія укріплення берегів. Інженерний захист берегів.</p> <p>Тема 1.2.5. Протикарстові інженерні заходи. Основні види карстових явищ та причини їх виникнення. Характеристика, причини виникнення та основні параметри карстових процесів. Протикарстові і протисуфозійні заходи. Основні заходи щодо боротьби із карстовими процесами. Позитивні та негативні дії карсту.</p> <p>Тема 1.2.6. Гідротехнічні споруди. Їх класифікація. Загальні дані про гідротехнічні споруди. Основні характеристики найбільш крупних водосховищ України. Гідротехнічна споруда напірного фронту. Конструктивні характеристики греблі. Земляні греблі. Бетонні греблі. Кам'янонакидні греблі.</p> <p>Види занять: Лекції, практичні заняття</p> <p>Методи навчання: При викладанні навчальної дисципліни використовуються словесний, презентації, інформаційно-ілюстративний, наочний та практичний методи навчання із застосуванням лекцій, задач, моделювання конкретних ситуацій, реферативних оглядів.</p> <p>Форми навчання: денна, дистанційна</p>
Пререквізити	Навчальна дисципліна «Інженерний захист населення та територій» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Вища математика», «Фізика», «Хімія», «Безпека життєдіяльності»
Пореквізити	Навчальна дисципліна «Інженерний захист населення та

	територій» є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Тактика ліквідації надзвичайних ситуацій», «Менеджмент у надзвичайних ситуаціях», «Організація аварійно – рятувальних та інших невідкладних робіт» та інших дисциплін
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p style="text-align: center;">Рекомендована література Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> ДБН В.1.1-3-97. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення. ДБН В.1.1-24-2009. Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожеж. ДБН В.1.1-25-97. Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010. – 52 с. Інженерна підготовка територій населених місць: Навчальний посібник / За ред.. Линника І.Е. – Харків: ХДАМГ, 2004. – 337 с. Великодний Ю. Й. Захист територій від зсувів: Навчальний посібник/ Ю. Й Великодний – Полтава: ТОВ «Поліграфцентр Скайтек», 2006.-116 с. Технологія будівельного виробництва / За ред.. О.О.Літвінова, Ю.І.Белякова. - К.: Вища школа, 1984 . – 479 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> Інженерний захист та освоєння територій: Довідник \ За ред.. В. С. Ніщук, - К.: «Основа», 2000.- 334 с. Агролісомеліорація: Навчальний посібник / Роговський С.В., Василенко І.Д., Черняк В.М. – К.: Фітосоціоцентр, 2011.- 292 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лекційні та практичні матеріали знаходяться у викладача. Завдання студентам видаються індивідуально.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	домашнє завдання, Д. залік
Кафедра	Цивільної та промислової безпеки
Факультет	Екологічної безпеки, інженерії та технологій
Викладач	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-right: 10px;"> <p>Фото за бажанням</p> </div> <div> <p>Вальченко Олександр Іванович Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат військових наук Профайл викладача: Тел.: (044) 406-78-91 E-mail: oleksandr.valchenko@npp.nau.edu.ua Робоче місце: НАУ, кафедра ЦІБ</p> </div> </div>
Оригінальність навчальної дисципліни	Захисту в умовах надзвичайних ситуацій підлягає все населення України, а також іноземні громадяни та особи без громадянства, які перебувають на території України. Заходи з підготовки до захисту проводяться завчасно за територіально – виробничим принципом. При цьому слід мати на увазі, що вони ведуться не тільки у зв'язку з можливими ситуаціями природного та техногенного характеру, але і в передбаченні небезпек, які виникають при веденні воєнних дій або внаслідок цих дій, оскільки значна частина цих заходів ефективна (оригінальність навчальної дисципліни), як у мирний час так і у воєнний період.
Лінк на дисципліну	Репозитарій та фонд НТБ НАУ

**Силабус навчальної дисципліни
«ІНЖЕНЕРНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ ТА ТЕРИТОРІЙ»**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента із загальноуніверситетського переліку
Семестр	4
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3,0/90
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення є формування у студентів належного рівня знань про методи здійснення інженерних заходів захисту населення та територій у мирний час і особливий період.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання навчальної дисципліни «Інженерний захист населення та територій» є формування знань про організацію та управління процесом інженерного захисту населення та територій, здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері інженерного захисту населення та територій.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливі прояви небезпечних і катастрофічних явищ і раціональне розміщення об'єктів підвищеної небезпеки з урахуванням можливих наслідків їхньої діяльності у разі виникнення аварії; - ступінь загрози населення та територій шкідливими геологічними та природними чинниками; - різновиди методів інженерного захисту населення та територій; - особливості коригування рельєфу, гідрогеології та флори території для створення сприятливих умов для її безпечної забудови. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовувати будівництво протизсувних, протиповіневих, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення; - реалізовувати заходи санітарної охорони території; - вибирати у відповідності до Державних будівельних норм інженерні заходи для підготовки та захисту територій, призначених до забудови від шкідливих геологічних та природних чинників; - розробляти технологічну послідовність будівельного комплексного процесу захисту та підготовки територій від шкідливих чинників;

	<p>- розробляти технологічні схеми провідних будівельних процесів з влаштування захисту та підготовки територій від шкідливих чинників.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>Обов'язкова реалізація вимог інженерно – технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) при розробці містобудівної і проектної документації, проведення її державної експертизи з питань цивільного захисту і техногенної безпеки – є ефективною складовою процедури управління (компетентності) ризиками надзвичайних ситуацій, що позитивно впливатиме на стан захисту населення та територій, готовності єдиної державної системи цивільного захисту до можливих надзвичайних ситуацій.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: 1.1.МОДУЛЬ №1 «Інженерно – технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній діяльності».</p> <p>Тема 1.1.1. Інженерний захист населення і територій. Терміни та визначення. Законодавство України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Надзвичайна ситуація техногенного та природного характеру. Основні завдання та заходи у сфері захисту населення і територій від НС техногенного та природного характеру. Основні завдання та заходи у сфері захисту населення і територій від НС. Принципи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Види захисту населення і територій. Сили та засоби захисту населення і територій від НС техногенного та природного характеру.</p> <p>Тема 1.1.2. Завдання інженерно-технічного захисту при плануванні територій. Завдання розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у схемах планування територій. Склад і зміст розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у схемах планування територій відповідних адміністративно-територіальних одиниць, генеральних планах населених пунктів. Зона можливого ураження. Схема планування території Склад і зміст розділів ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у схемах планування територій на регіональному рівні. Склад і зміст розділів ІТЗ ЦЗ (ЦО) на мирний час у генеральних планах населених пунктів.</p> <p>Тема 1.1.3. Інженерно-технічні заходи в містобудівній документації. Розміщення об'єктів та планування і забудова міст. Розміщення об'єктів, які мають НХР, вибухові речовини і матеріали, легкозаймисті та паливні речовини. Розміщення атомних електростанцій. Захисні споруди цивільного захисту (цивільної оборони). Сховища цивільного захисту (цивільної оборони). Протирадіаційні укриття. Підприємства, гідротехнічні споруди, інженерні системи. Об'єкти, які мають НХР, вибухові речовини та матеріали. Гідротехнічні споруди.</p> <p>Тема 1.1.4. Надзвичайні ситуації, їх класифікації. Вимоги нормативних документів щодо класифікації надзвичайних ситуацій. Нормативні документи на підставі яких здійснюється класифікація НС. Види та рівні надзвичайних ситуацій. НС техногенного характеру. НС природного характеру. НС соціального характеру. НС воєнного характеру. Рівні НС:</p>

державний; регіональний; місцевий, об'єктовий Алгоритм класифікації надзвичайних ситуацій.

1.2.МОДУЛЬ №2 «Особливості інженерно – технічних заходів цивільного захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій».

Тема 1.2.1. Протисейсмічний інженерний захист територій.

Сейсмічний моніторинг аналіз катастрофічних землетрусів. Прогноз землетрусів. Протисейсмічні інженерні заходи. Загальні принципи проектування у сейсмічно небезпечних районах. Інженерно-сейсмометричні спостереження і паспортизація об'єктів будівництва. Розрахунки на сейсмічні впливи. Особливості проектуванні транспортних споруд у сейсмічних районах. Особливості проектування гідротехнічних споруд у сейсмічних районах.

Тема 1.2.2. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів.

Інженерний захист об'єктів від зсувних та обвальних процесів. Мета та засоби інженерного захисту об'єктів. Прогнозування зсувів. Заходи щодо боротьби із зсувами. Основні заходи і види спеціальних протизсувних споруд. Заходи щодо інженерного захисту об'єктів від зсувних та обвальних процесів. Вимоги до експлуатації протизсувних і протиобвальних споруд.

Тема 1.2.3. Інженерні протиселеві та протилавинні заходи.

Характеристика, причини виникнення та основні параметри селевих потоків. Протиселеві інженерні заходи. Прогнозування селів. Основні інженерні протиселеві споруди. Основні види снігових лавин та причини їх виникнення. Основні характеристики снігових лавин. Лавинно-небезпечні території України. Прогнозування сходу лавин. Інженерні протилавинні заходи. Загальні принципи протилавинних заходів. Протилавинні споруди і заходи, вимоги до них.

Тема 1.2.4. Інженерні заходи від повені.

Класифікація повеней. Характеристика, причини виникнення та основні параметри повені. Основні заходи і види спеціальних захисних протиповеневих споруд. Берегозахисні споруди і заходи, вимоги до них. Технологія укріплення берегів. Інженерний захист берегів.

Тема 1.2.5. Протикарстові інженерні заходи.

Основні види карстових явищ та причини їх виникнення. Характеристика, причини виникнення та основні параметри карстових процесів. Протикарстові і протисуфозійні заходи. Основні заходи щодо боротьби із карстовими процесами. Позитивні та негативні дії карсту.

Тема 1.2.6. Гідротехнічні споруди. Їх класифікація.

Загальні дані про гідротехнічні споруди. Основні характеристики найбільш крупних водосховищ України. Гідротехнічна споруда напірного фронту. Конструктивні характеристики греблі. Земляні греблі. Бетонні греблі. Кам'янонакидні греблі.

Види занять: лекції, практичні заняття

Методи навчання: При викладанні навчальної дисципліни використовуються словесний, презентації, інформаційно-ілюстративний, наочний та практичний **методи навчання** із застосуванням лекцій, задач, моделювання конкретних ситуацій, реферативних оглядів.

Форми навчання: денна, дистанційна

Пререквізити

Навчальна дисципліна «Інженерний захист населення та

	територій» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Вища математика», «Фізика», «Хімія», «Безпека життєдіяльності»
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБН В.1.1-3-97. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення. 2. ДБН В.1.1-24-2009. Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожеж. 3. ДБН В.1.1-25-97. Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010. – 52 с. 4. Інженерна підготовка територій населених місць: Навчальний посібник / За ред.. Линника І.Е. – Харків: ХДАМГ, 2004. – 337 с. 5. Великодний Ю. Й. Захист територій від зсувів: Навчальний посібник/ Ю. Й Великодний – Полтава: ТОВ «Поліграфцентр Скайтек», 2006.-116 с. 6. Технологія будівельного виробництва / За ред.. О.О.Літвінова, Ю.І.Белякова. - К.: Вища школа, 1984 . – 479 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інженерний захист та освоєння територій: Довідник \ За ред.. В. С. Ніщук, - К.: «Основа», 2000.- 334 с. 2. Клорина Г. И.Инженерная подготовка городских территорий: Учебное пособие для вузов / Г. И. Клорина, М. С. Шумилов, В. А. Осин; пол. Ред. А. Осина. – ВШ, 1984. – 271 с. 3. Агролісомеліорація: Навчальний посібник / Роговський С.В., Василенко І.Д., Черняк В.М. – К.: Фітосоціоцентпр, 2011.- 292 с. 4. Ржаницын Б.А. Химическое закрепление грунтов в строительстве. М.: Стройиздат, 1986. - 264 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лекційні та практичні матеріали знаходяться у викладача. Завдання студентам видаються індивідуально.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Два модулі, домашнє завдання, іспит
Кафедра	Цивільної та промислової безпеки
Факультет	Екологічної безпеки, інженерії та технологій
Викладач(і)	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-right: 10px;"> <p>Фото за бажанням</p> </div> <div> <p>ГУЛЕВЕЦЬ ВАДИМ ДМИТРОВИЧ</p> <p>Посада: доцент</p> <p>Вчений ступінь: кандидат технічних наук</p> <p>Профайл викладача:</p> <p>Тел.: (044) 406_78-91</p> <p>E-mail: vadimgulevec@gmail.com</p> <p>Робоче місце: НАУ, кафедра ЦПБ</p> </div> </div>
Оригінальність навчальної дисципліни	Захисту в умовах надзвичайних ситуацій підлягає все населення України, а також іноземні громадяни та особи без громадянства, які перебувають на території України. Заходи з підготовки до захисту проводяться завчасно за територіально – виробничим принципом. При цьому слід мати на увазі, що вони ведуться не тільки у зв'язку з можливими ситуаціями природного та техногенного характеру, але і в передбаченні небезпек, які виникають при веденні воєнних дій або внаслідок цих дій, оскільки значна частина цих заходів ефективна (оригінальність)

	навчальної дисципліни), як у мирний час так і у воєнний період.
Лінк на дисципліну	Репозитарій та фонд НТБ НАУ (ГУЛЕВЕЦЬ В.Д.)

Розробник

ГУЛЕВЕЦЬ В.Д.